

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

عوامل مسلط بر تغییرات شاخص بهای تولیدکننده تابستان ۱۳۹۸

براساس جدیدترین آمارهای مرکز آمار ایران، در تابستان سال ۱۳۹۸ شاخص قیمت تولیدکننده کشور نسبت به فصل پیش (بهار ۱۳۹۸) ۱,۳ درصد رشد داشته و نسبت به مدت مشابه سال گذشته (تابستان ۱۳۹۷) رشد حدود ۴۹,۴ درصدی را تجربه کرده است. در میان اجزای تشکیل دهنده شاخص، بخش صنعت بیشترین تاثیر را در تورم نقطه به نقطه تولیدکننده داشته است؛ به طوری که از رشد ۴۹,۴ درصدی شاخص تولیدکننده، ۳۳,۲ واحد درصد آن به بخش صنعت اختصاص داشته است.

تهیه شده توسط فروع گری امیکاس

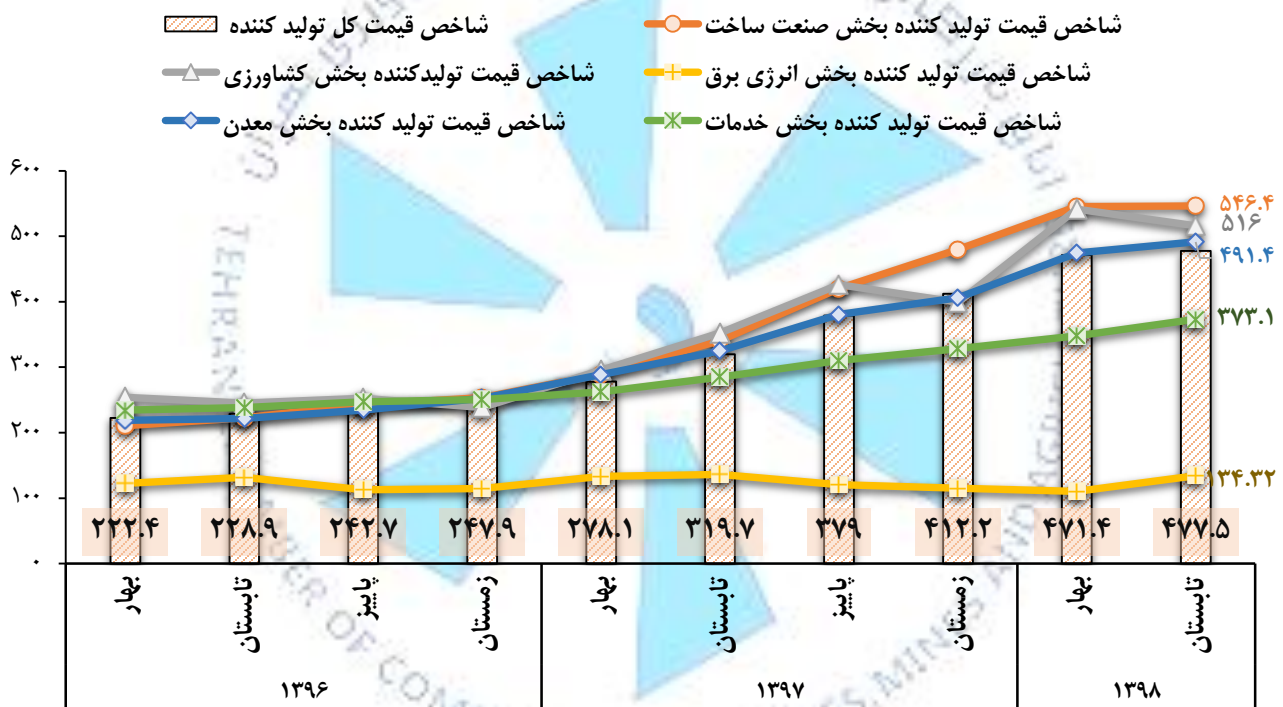
آبان ماه ۱۳۹۸

معاونت بررسی های اقتصادی

براساس آمارهای مرکز آمار ایران، در تابستان سال ۱۳۹۸ شاخص قیمت تولید کننده ایران معادل ۴۷۷,۵ رقم خورده که نسبت به فصل قبل رشد ۱,۳ درصدی و نسبت به فصل مشابه سال گذشته، رشد ۴۹,۴ درصدی را تجربه کرده است. به عبارتی، میانگین قیمت کالاها و خدمات درب کارخانه، طی فصل تابستان ۱۳۹۸ نسبت به فصل مشابه سال قبل، ۴۹,۴ درصد افزایش داشته است. شایان ذکر است که تورم نقطه به نقطه تولید کننده در فصل بهار ۱۳۹۸ نسبت به بهار سال گذشته ۶۹,۵ درصد بوده؛ به این معنا که در تابستان ۱۳۹۸ از سرعت افزایش قیمت تولیدکننده، کاسته شده است.

میانگین شاخص کل تولید کننده نیز طی چهار فصل منتهی به تابستان ۱۳۹۸ نسبت به مقدار مشابه سال قبل حدود ۵۹,۹ درصد رشد داشته است.

نمودار ۱- روند شاخص قیمت تولید کننده در بخش های مختلف از بهار ۱۳۹۶ تا تابستان ۱۳۹۸

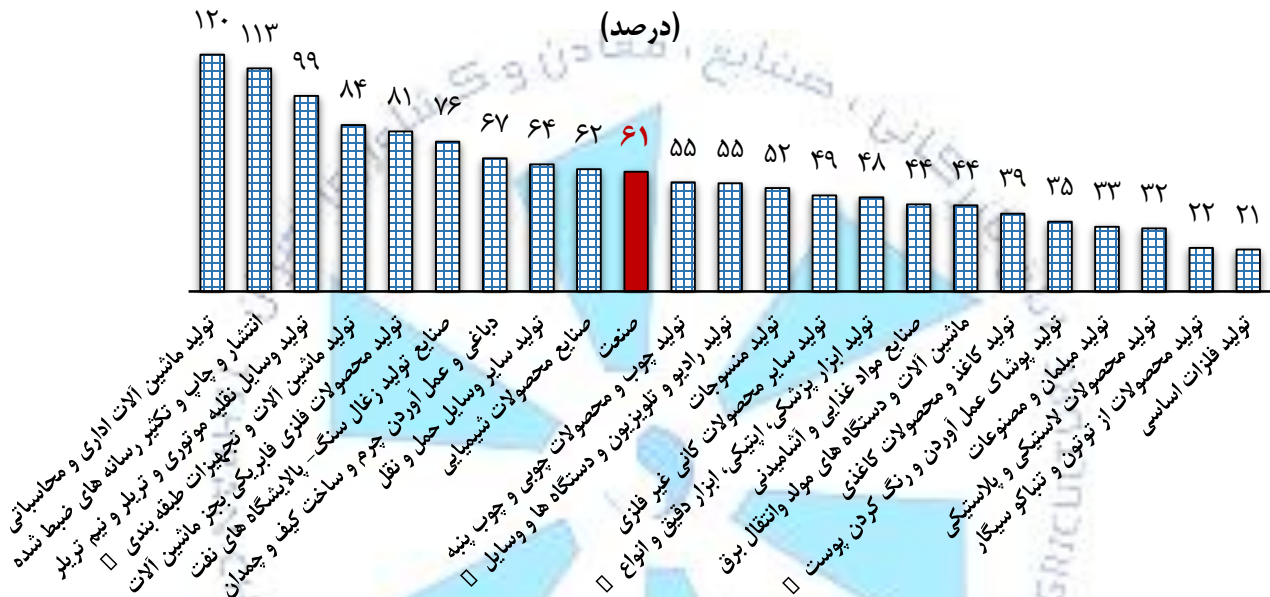
منبع داده ها: مرکز آمار ایران و محاسبات کارشناسی

نمودار ۱ روند شاخص قیمت تولید کننده ایران طی فصول بهار ۱۳۹۶ تا تابستان ۱۳۹۸ را نشان می دهد. براساس این نمودار از زمستان ۱۳۹۷ شاخص قیمت تولید کننده بخش صنعت بالاتر از سایر بخش ها قرار داشته و طی دو سال گذشته بیشترین نرخ تورم تولیدکننده را تجربه کرده است. شاخص قیمت تولیدکننده بخش انرژی برق نیز با تفاوت قابل توجهی کمتر از سایر بخش ها قرار داشته و از بهار ۱۳۹۶ تا تابستان ۱۳۹۸ تغییرات حداقل متناسب با سایر صنایع را تجربه نکرده است. حدود ۳۳,۲ واحد درصد از تورم نقطه به نقطه ۴۹,۴ درصدی تولیدکننده در تابستان ۱۳۹۸، مربوط به بخش صنعت بوده است. پس از آن به ترتیب سهم بخش خدمات، ۸,۹ واحد درصد، بخش کشاورزی ۶,۷ واحد درصد، بخش معدن ۰,۵ واحد درصد و بخش تولید برق تقریباً منفی ۰,۰۱ واحد درصد در رشد شاخص قیمت تولیدکننده نقش داشته اند.

صنعت

همانطور که گفته شد عامل مسلط در تورم نقطه به نقطه ۴۹,۴ درصدی تولیدکننده در تابستان سال ۱۳۹۸، رشد شاخص قیمت تولیدکننده در بخش صنعت بوده؛ بطوریکه در تابستان ۱۳۹۸، تورم نقطه به نقطه شاخص قیمت تولیدکننده در بخش صنعت ۶۰,۵ درصد رقم خورده است. این شاخص نسبت به بهار ۱۳۹۸ نیز ۰,۲ درصد رشد داشته است.

نمودار ۲- تورم نقطه به نقطه تولیدکننده در بخش‌های مختلف صنعتی در تابستان ۱۳۹۸

منبع داده ها: مرکز آمار ایران و محاسبات کارشناسی

در میان زیرمجموعه های بخش صنعت نیز بیشترین رشد شاخص را گروه های «تولید ماشین آلات اداری و محاسباتی» (۱۲۰٪)، «انتشار و چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده» (۱۱۳٪) و «تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر و نیمه تریلر» (۹۹٪) تجربه کرده اند (نمودار ۲).

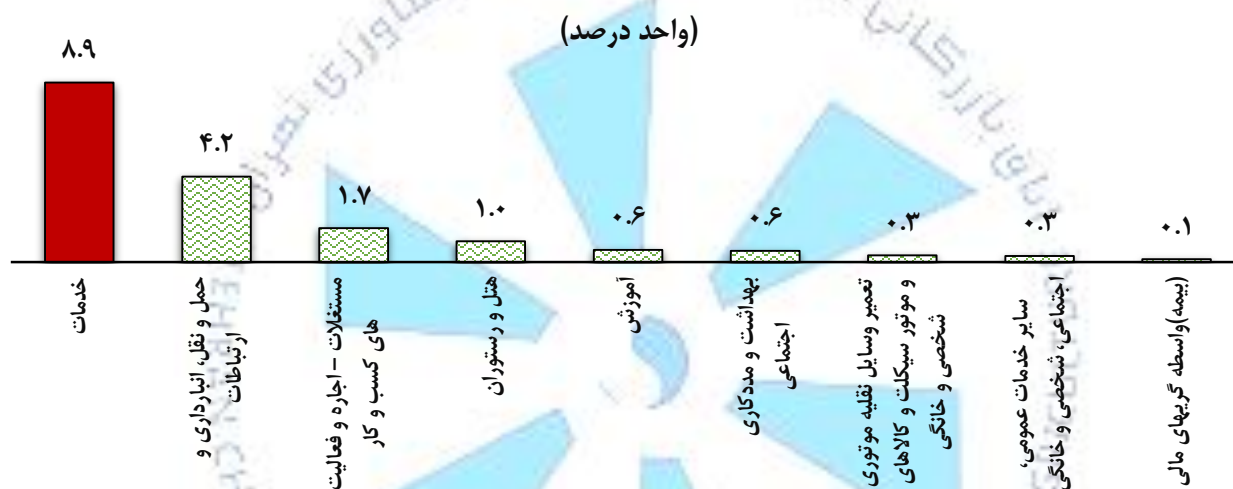
اگرچه گروه «تولید ماشین آلات اداری و محاسباتی» بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه را در میان زیرمجموعه های بخش صنعت تجربه کرده، اما با توجه به ضریب اهمیت نسبتاً پایین آن، کمترین اثر را بر تورم ۴۹,۴ درصدی تولیدکننده در تابستان ۱۳۹۸ داشته است.

در میان زیرمجموعه های بخش صنعت، «صنایع تولید زغال سنگ، پالایشگاه های نفت» بیشترین سهم را از رشد ۴۹,۴ درصدی شاخص کل قیمت تولید کننده در تابستان ۱۳۹۸ داشته است (۱۵,۴ واحد درصد). پس از آن نیز «تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر و نیمه تریلر» و «صنایع مواد غذایی و آشامیدنی» به ترتیب سهم های ۶,۲ واحد درصدی و ۲,۵ واحد درصدی از تورم تولیدکننده در تابستان ۱۳۹۸ را به خود اختصاص داده اند (نمودار ۳). با توجه به اینکه تغییرات بهای تولیدکننده، یک

معاونت بررسی های اقتصادی

در میان زیرمجموعه های بخش خدمات، بیشترین تورم نقطه به نقطه تولیدکننده را بخش «هتل و رستوران» با نرخ ۵۷,۳ درصدی تجربه کرده است. پس از آن بخش «حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات» و «تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتورسیکلت و کالاهای شخصی و خانگی» به ترتیب رشدهای ۴۲ درصد و ۳۹ درصد در شاخص تولیدکننده را شاهد بوده اند. در میان زیرمجموعه های بخش خدمات، گروه «حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات» بیشترین تاثیر را در تورم نقطه به نقطه تولید کننده داشته و سهم آن از تورم ۴۹,۴ درصدی معادل ۴,۲ واحد درصد بوده است. پس از آن گروه های «مستغلات- اجاره و فعالیت های کسب و کار»، «هتل و رستوران» و «آموزش» به ترتیب سهم های ۱,۷ واحد درصد، ۱ واحد درصد و ۰,۶ واحد درصد از تورم تولید کننده را به خود اختصاص داده اند (نمودار ۵).

نمودار ۵- سهم بخش های مختلف خدماتی از تورم نقطه به نقطه تولید کننده در تابستان ۱۳۹۸

منبع داده ها: مرکز آمار ایران و محاسبات کارشناسی

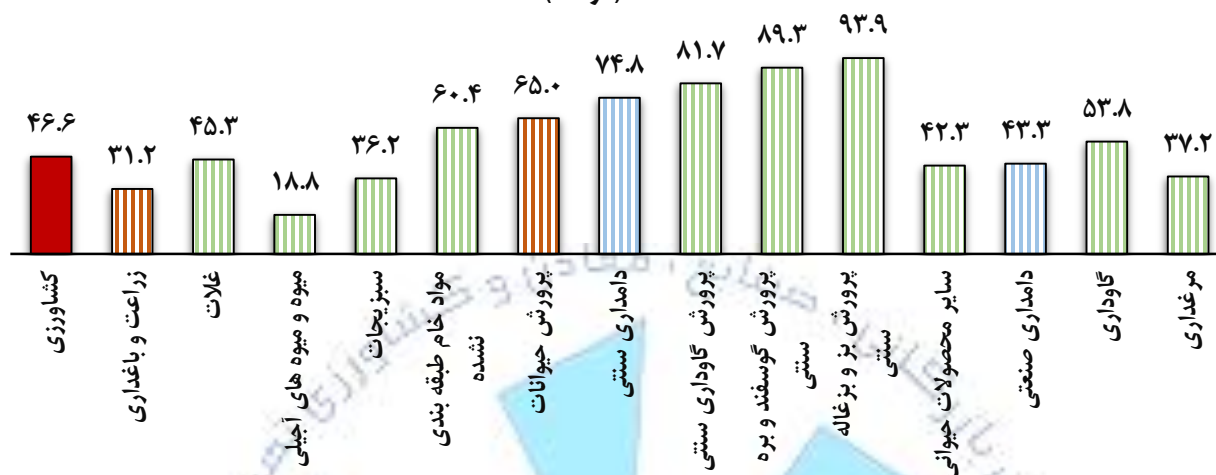
کشاورزی

سهم بخش کشاورزی از تورم نقطه به نقطه تولیدکننده در تابستان ۱۳۹۸ حدود ۶,۷ واحد درصد بوده است. شاخص قیمت تولید کننده بخش کشاورزی نسبت به تابستان ۱۳۹۷ رشد ۴۶,۶ درصدی و نسبت به بهار ۱۳۹۸ افت ۴,۷ درصدی را تجربه کرده است.

بخش کشاورزی از دو گروه «زراعت و باغداری» و «پرورش حیوانات» تشکیل می شود که شاخص تولیدکننده در هر کدام به ترتیب رشدهای ۳۱,۲ درصد و ۶۵ درصدی را تجربه کرده است. بخش «پرورش حیوانات» نیز خود از دو زیربخش «دامداری سنتی» و «دامداری صنعتی» تشکیل شده که این دو نیز به ترتیب رشدهای ۷۵ درصد و ۴۳ درصدی شاخص تولیدکننده در تابستان ۱۳۹۸ نسبت به تابستان ۱۳۹۷ را تجربه کرده اند (نمودار ۶).

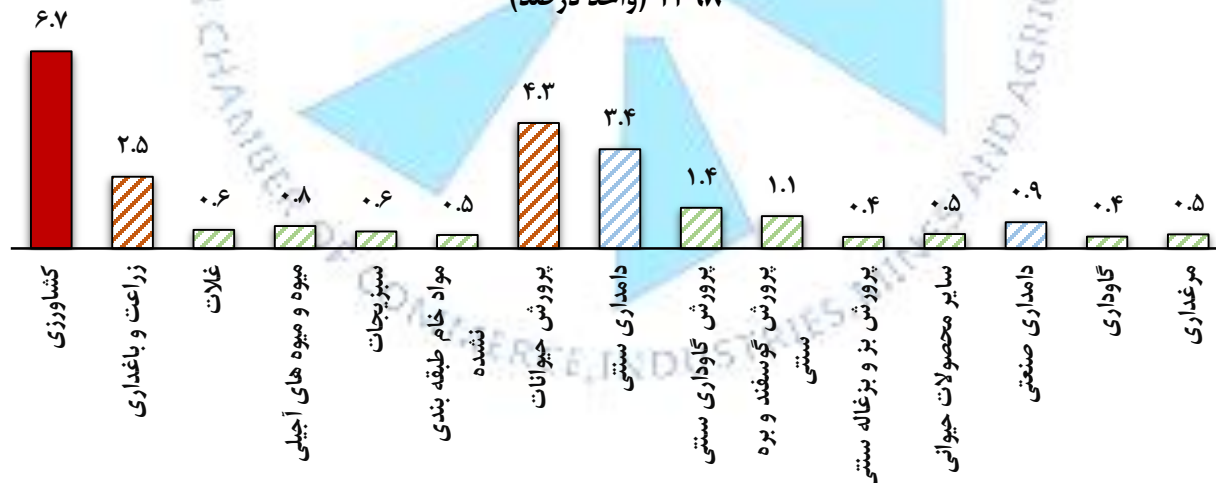
بخش «پرورش حیوانات» با سهم ۴,۳ واحد درصدی از تورم نقطه به نقطه تولیدکننده در تابستان ۱۳۹۸، نسبت به «زراعت و باغداری» (۲,۵ واحد درصد) تاثیرگذاری بیشتری بر تورم تولیدکننده داشته است. سهم «دامداری سنتی» از تورم نقطه به نقطه تولیدکننده ۳,۴ واحد درصد و سهم دامداری صنعتی ۰,۹ واحد درصد بوده است (نمودار ۷).

نمودار ۶- تورم نقطه به نقطه تولید کننده در زیرمجموعه های بخش کشاورزی در تابستان ۱۳۹۸ (درصد)

منبع داده ها: مرکز آمار ایران و محاسبات کارشناسی

نمودار ۶- سهم بخش های مختلف کشاورزی از تورم نقطه به نقطه تولید کننده در تابستان ۱۳۹۸ (واحد درصد)

منبع داده ها: مرکز آمار ایران و محاسبات کارشناسی

معادن

شاخص قیمت تولیدکننده بخش معادن در تابستان سال ۱۳۹۸، حدود ۴۹۱،۴ بوده که نسبت به فصل مشابه سال گذشته (تابستان ۱۳۹۷) رشد ۵۱،۴ درصدی و نسبت به فصل گذشته (بهار ۱۳۹۸) رشد ۳،۵ درصدی را ثبت کرده است. سهم این بخش از تورم کل تولیدکننده ۰،۵ واحد درصد بوده است. در میان زیربخش های معادن، «استخراج زغال سنگ» بیشترین رشد

معاونت بررسی های اقتصادی

شاخص را نسبت به مدت مشابه سال گذشته (۹۱,۶ درصد) تجربه کرده و «استخراج کانه‌های فلزی» بیشترین تاثیرگذاری را بر تورم تولیدکننده (سه‌م ۰,۴ واحد درصد) داشته است.

تولید برق

«تولید برق» تنها بخشی بوده که تورم نقطه به نقطه منفی را در تابستان ۱۳۹۸ تجربه کرده است. شاخص «تولید برق» در تابستان ۱۳۹۸ معادل ۱۳۴,۳ رقم خورده که نسبت به فصل قبل، رشد ۲۲ درصدی و نسبت به فصل مشابه سال گذشته افت ۱,۴ درصدی داشته است. سهم این بخش از تورم تولیدکننده در این فصل نیز منفی ۰,۰۱ درصد بوده است.

